

Posudek školitele na bakalářskou práci Nadi Vaverové

Postava Velnse v lotyšském folkloru

Práce je věnována postavě Velnse (čerta, ďábla) v lotyšském folkloru, ovšem v širším kontextu geografickém i kulturním. Podobná komplexní studie nebyla dosud zpracována (existují např. důkladné monografie H. Biezaise o lotyšském bohu Dievsovi nebo o ženských božstvech), téma bylo proto vybráno nanejvýš vhodně. Cílem práce byla funkční analýza a typologizace této folklorní postavy v baltoslovanském kontextu, zejména s využitím Aarne-Thompsonovy klasifikace pohádek. Přihlédnuto bylo i ke kontextu českému, kde byl Velns porovnán nejen s čertem, ale i s vodníkem. Lze říci, že komplexní cíl práce byl v rámci daného rozsahu splněn.

Vlastní materiál je strukturován do čtyř kapitol. První se zabývá mytologickými aspekty Velnse, druhá je věnována Velnsovi jako folklorní postavě, třetí zkoumá její zahraniční obdoby a poslední Velnse jako literární postavu. Tato strukturace je přehledná a logická, i když oblast mytologie a folkloru je úzce provázaná. Autorka využila hlavní relevantní prameny i sekundární literaturu a věnovala značnou pozornost metodologii, o čemž svědčí mimo jiné podrobná typologizace, shrnutá v tabulce na str. 25. Daný rozsah práce zřejmě neumožnil hlubší analýzu postavy Velnse v jiných folklorních žánrech než v pohádce a také v lotyšské literatuře, ovšem díla vybraná ke stručné analýze (Lautenbahs-Jūsmiņš, Blaumanis, Skalbe a Jaunsudrabiņš) jsou reprezentativní. Zajímavá je i krátká obrazová příloha.

Práci hodnotím jako velmi zdařilou ukázkou odborné práce s prameny (zejména pohádkami) a tvůrčího využití sekundární literatury (Toporov, Jakobson, Aarne-Thompson), kdy byly domýšleny a rozšiřovány některé závěry dnes už klasického bádání. Zcela novátorské je pak srovnání lotyšského čerta s českým vodníkem, které poskytuje oporu i případným českým překladatelům lotyšského folkloru. Za cenné považuji komplexní postižení tohoto složitého jevu a jeho chápání v mezinárodních, alespoň balto-slovanských souvislostech

Jazyk autorky odpovídá požadavkům na odborný styl, je kultivovaný, místy archaizující (časté využití přechodníků). Rovněž formální úprava je odpovídající, s výjimkou ojedinělých typografických nedokonalostí (v abstraktu, na str. 21). Jako školitel musím rovněž ocenit samostatnost a svědomitost autorky práce. Celkově ji hodnotím, jako dosud nejzdařilejší práci o lotyšském folkloru na našem oboru, a proto navrhuji hodnocení výborně.